

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Polgármester-választás.*

Forrás: *Bpesti hírlap.*

Bp. 1915 XI/18

(Hely)

Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

352.053.1

Hely

Idő

'1915'

Személy

Helyszám

FŐVÁROSI ÜGYEK.

Polgármester-választás.

A főváros törvényhatósága ma délután rendkívüli közgyűlésén hat esztendőre újból polgármesterré választotta *Bárczy* István dr.-t. A polgármester, a mikor megköszönte a közgyűlés egyhangu bizalmát, hosszabb beszédet mondott, a melyben kitért tizedfél éves polgármesterségének munkájára, majd a legközelebbi, a háboru után elkövetkező jövő legfontosabb feladatait jelölte meg. A közgyűlés tagjai sokszor félbeszakították a polgármester beszédét éljenzésükkel és tapsukkal, de különösen nagy lelkesedést és tüntető ünneplést váltottak ki ama szavai, melyekben a magyar nyelv kizárólagos uralmáról szólt. Azt mondotta, hogy a német nemzetnél éppen erős nemzeti érzésünk, *nemzeti nyelvünkhöz és hagyományainkhoz* való rendületlen ragaszkodásunk keltett szimpátiát és szeretetet, mert a németeket azok a tulajdonságaink ragadták meg, a melyeket mi ő bennük becsülünk és bámulunk. A főváros törvényhatósága, tanítósa és egész polgársága a három város egyesítése óta magyárrá s a magyarság büszkeségévé tette Budapestet s *továbbra is ellent kell állniok minden másfajta törekvésnek.* Minden olyan igyekezetet, a mely kulturintézményeinkben és színházainkban a magyar nyelv kizárólagos uralmát ki akarja kezdeni, el kell fojtani. *Bárczynak* e szavait percekig tapsolta a közgyűlés, a mely egyébként is minduntalan kifejezést adott a polgármester iránt való szeretetének.

A közgyűlésről a következő tudósításunk szól: Az ülést *Bódy* Tivadar dr. alpolgármester, e

nök nyitotta meg fél négy órakor és elrendelte a szavazást. Amaz előterjesztés elfogadása után, hogy a betöltendő állásoknál pályázóknak tekintsék a harctéren levő tisztviselőket is, fél hat óráig fölfüggesztették az ülést. Fél hat óra után jelentette az elnök, hogy összesen 296 szavazator adtak le *Bárczy* Istvánra. *Bárczyt* küldöttség vezette a terembe, a hol *Bódy* alpolgármester szíves és meleg szavakkal üdvözölte. *Bódy* így fejezte be beszédét:

— Adassék meg önnek, mélyen tisztelt polgármester ur, hogy minél előbb ön tarthasson lelkesedéstől lázas üdvözlő beszédet a *harctérről diadalmasan hazatérő vitéz katonáinkhoz* és ezzel a győzelmes háboruban megedzett erőteljes generációval dolgozhasson tovább, hogy Budapest nagy legyen, hogy Budapest boldog legyen, hogy Budapest a magyarságnak sziklavára, Magyarországnak dicső világvárosa legyen.

Bárczy polgármester letette a hivatalos esküt, megköszönte a közgyűlés bizalmát, majd rátért ama tizedfél év munkásságának ismertetésére, a mely az ő polgármestersége alatt tett el. Részletesen kifejtette ama törekvést, mely a községesítés elvének diadalára vezetett, majd fölemlítette, hogy 37 millió korona költséggel *ötven iskolát és tízenyolc kisdudát* építettek ez alatt az idő alatt. Szólt a kislakásépítő-akcióról, melyet a háboru után is folytatni kell, majd a mikor arról beszélt, hogy a háboru befejeztével fokozott erővel kell dolgozni Budapest polgárságáért, kitért a *győzhetetlen negyedik hadtestben harcoló budapesti katonák* érdemére.

Programot nem akar adni, hiszen a jövő politikájának általános irányát, tartalmát és feladatát elsősorban maga a háboru jelöli meg. De a háboru bennünket érdeklő jelenségei közé tartozik, hogy a városok ipara és a városok lakossága a háboruban megállotta a helyét. Ma már világos, hogy az országnak fokozatos industrializálása, a városok fejlődése és a városias fejlődés nemcsak békében elsőrendű érdeke az országnak, hanem a háboruban is. Látjuk, hogy dicső szövetségesünk

Németország katonai fölényét az a körülmény, hogy lakosságának csak egyharmada él a mezőgazdaságból, nem tette kétségessé; sőt szellemi erejét, technikai és gazdasági felkészültségét éppen ez a körülmény helyezte mindenek fölé. Legyen tehát meg a megkülönböztetéseknek, a városi lakosság hátrahittelének. Az a szolidaritás, a melyben a városok és falvak népe küzd a magyar nemzet becsületéért, teremje meg a béke idejére minden magyar ember lélekben, megértésben való szolidaritását. Szünjenek meg a torzsalkodások, az osztályféltékenység, s egyesült erővel teljesítsük kötelességünket azokkal szemben, a kik értünk harcolnak. Kötelességünk fontosabb része az, a mellyel a jövő nemzedéknek tartozunk. Kikből áll a mi dérek hadseregünk legnagyobb része? *A vagyontalansokból, a szűkös sorban levőkből, a kis emberekből, a kiket nemcsak a háboruban pusztít a halál, hanem pusztít a békében az élet: az egészségtelen lakás, a nyomán járó népbetegségek, a fokozott erkölcsi veszedelmek, egyszóval a nyomorúság.* A rettenetes emberirtás után a legintenzívebb embervédelem kö-

vetkezzék. Küzdelem a gyermekhalandóság és a népbetegségek ellen. *A közegészségügy nagyarányú fejlesztése, a lakásviszonyok s a vagyontalanos gazdasági viszonyainak javítása, a munkások biztosítása munkanélküliség esetére, az országos munkásbiztosítás kiegészítése az aggkori és rokkantbiztosítással és az anyasági biztosítással, a gyermekvédelem fokozása, a népelelmezés javítása. Ez a hatóság és társadalmi embervédelem tudná csak gyorsan pótolni a magyar nemzet nagy embervesztését.* Most talán már meg fogjuk érteni, hogy a csecsemőhalandóság, a tuberkulózis, az egészségtelen lakások és munkaviszonyok jobban pusztítják a nemzet törzsét, mint a legvéresebb háboru. A háboru vértanuinak véradózata tanítson meg bennünket erre a tanulságra.

Szólt ezután arról a gazdasági jelentőségről, melyet Budapest a Balkán-államokkal és Kisázsia-
val való érintkezés révén, majd megemlítette,

Közp. nyomt.

1918. évi (Hely)
hogy a háboru után sok állami és városi beruházást kell tenni, hogy enyhítsék a munkanélküliséget s elősegítsék a föllendülést.

Ezek után — mondotta — önmagát tagadná meg, ha a magyar szellemi kulturáról nem ejtene szót. Ha a magyar művelődés ügyéről volt itt szó, soha igazi nézeteltérés nem volt közöttük. Itt mindenki versengett a magyar kulturáért való szerelmes lelkesedésében. Hogy most szóvá teszem, annak oka az, hogy *a törvényhatóság fölfogását inkább kifelé szeretné megnyilatkoztatni*. Mostanában és egész természetesen, sokat bámuljuk a német nemzetet, hadseregét, páratlan szervező tehetségét, egyedülálló technikai és ipari fölkészültségét, minden kultúra iránt való rendkívüli érzékét. Másfelől örömmel és büszkeséggel látjuk, hogy a német nemzet fiainál Magyarország a magyar katonák és a magyar emberek közelebről való megismerése kétségbe nem vonható szimpátiát váltott ki. Ne feledjük el, hogy a nagy német nemzet rendkívüli sikereinek egyik titka az *a nagy nemzeti önérték s az a meg nem alkuvó nemzeti büszkeség*, mely minden német szívében él. És ne feledjük el, hogy ha a németek a mostani háboruban jobban megismertek s talán meg is szerettek bennünket, annak oka az, hogy megtanulták becsülni a mi fiaink magyar nyíltságát, magyar szívét, a magyar vitézséget és hazaszeretetet. Egyszóval *az ragadta meg a magyarságban őket, a mit mi ő bennük becsülünk és bámulunk: az erős, bátor nemzeti érzés, a nemzet becsüeléséhez, a nemzet nyelvéhez és hagyományaihoz való rendületlen ragaszkodás*. Ugyancsak ezek az eszmék voltak azok, a melyek szolgálatában a mi székesfővárosunk törvényhatósága, tanítótsága és egész polgársága a három város egyesítése után kitartó munkával, páratlan áldozat-

(Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

készséggel és izzó hazaszeretettel Budapestet magyarrá, a magyarság büszkeségévé tette. Már most, ha a külföld régóta áhitott és most fiaink drága vérével megszerzett becsülését mi polgárok is meg akarjuk érdemelni: álljunk ellen továbbra is minden másfajta törekvésnek. *Ne engedjünk kulturintézményeinkbe, színházainkba, bárminő olyan helyre, a hol a közönség okulást vagy szórakozást keres, belopódzni olyan törekvéseket, a melyek a magyar nyelv kizárólagos uralmát a magyar fővárosban ki-kezdhetnék.* (Zajos éljenzés és taps.)

Boldognak érzi magát, hogy az alkotó munka korszakában lehetett Budapest törvényhatóságának vezetője s kéri a jó Istent, adjon neki erőt és kitar-tást, hogy a közgyűléssel egybefogva megteremtsék Budapest népe számára egy egészségesebb, jobb, emberibb, dusabb és szebb élet föltételeit. (Zajos él-jenzés és taps.)

A polgármester ezután elfoglalta az elnöki szé-
ket s azt javasolta, hogy a három alpolgármesteri
állásra való választást *e hónap 24-én* tartsák meg.
Bejelentette, hogy a kijelölő választmány az első és
a második alpolgármesteri állásra *Bódy Tivadar dr.-t*
és *Festetics Géza* grófot, a harmadik állásra pedig
első helyen *Folkusházy Lajost*, második helyen *Déri*
Ferenc dr.-t, harmadik helyen *Buzay Károlyt*, ne-
gyedik helyen *Buzáth János dr.-t*, ötödik helyen
Márkus Jenő dr.-t és hatodik helyen *Harrer Ferenc*
dr.-t jelölte. Indítványára elhatározták még, hogy a
tanácsosi és főtisztviselői állásokra *december 1-én*, a
többi állásra pedig a krisztinavárosi plébánia betöl-
tésével együtt *december 15-én* fognak választani.
Ezen a közgyűlésen választanak a szakbizottságok-
ban megüresedett tagsági helyekre is. A közgyűlés
a polgármester ünneplésével ért véget.